contact@saveage.eu
www.saveage.eu

Projekt SAVE AGE: Zaměstnanci a klienti domovů pro seniory – nakládání s energií

Přehled 2000 odkazů získaných z 37 knih a článků prokázal, že změna přístupu k nakládání s energií může ušetřit okolo 19 % (±5%) z celkové spotřeby energie. Tyto úspory mohou být dosaženy změnami životního stylu, povědomí, nízkonákladovými investicemi a přijímáním opatření na snížení výdajů.

V Evropě byla vůbec poprvé vypracována analýza přístupu k energii se zaměřením na energetickou efektivitu. Byla provedena ve 100 domovech pro seniory v 10 evropských zemích, které se podílejí na projektu SAVE AGE. Projekt se zaměřuje na zvýšení povědomí o nakládání s energií; má změnit přístup personálu a klientů domovů pro seniory tak, aby bylo dosaženo zvýšení energetické efektivity. Snížení spotřeby energie domovů pro seniory je důležité, protože se jedná o zařízení, která jsou v provozu 24 hodin denně, 365 dní v roce. Navíc populace Evropy stárne. Například osvětlení a vytápění/klimatizace mohou tvořit až 80 % účtu za energie.

Podle odhadů Eurostatu z roku 2008 (EUROPOP2008) bude populace EU mnohem starší, než je nyní; v roce 2060 bude počet lidí starších 65 let dosahovat 30 % populace, přičemž v roce 2008 bylo v této kategorii 17,1 % populace. Dalším ukazatelem stárnutí populace je progresivní stárnutí samotné starší populace. Počet lidí starších 80 let by se měl v EU v roce 2060 téměř ztrojnásobit: z 21,8 milionů z roku 2008 na 61,4 milionů.

Výsledkem je, že v EU bude poměr starých lidí zdvojnásoben z 25.6 % za rok 2009 na 53.5 % v roce 2060.

Věkové pyramidy, EU27, 2008, 2060

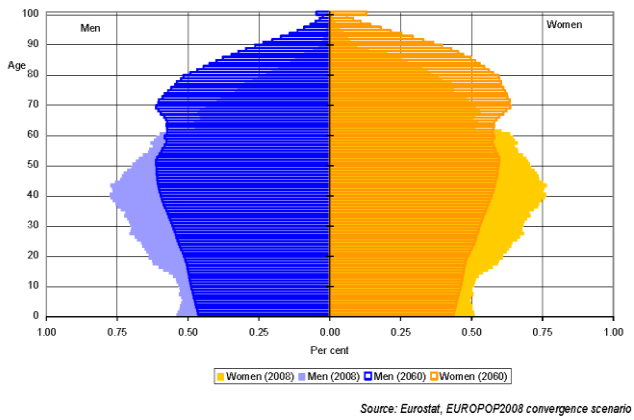

Přístup k energetice ovlivňují buď investice, nebo návyky. To dříve zahrnovalo přijímání nových technologií, případně zakoupení nových zařízení. Návyky na určité chování mohou být například i zhasínání světel při opuštění místnosti. Analýza přístupu k energiím vypracovaná v rámci projektu SAVE AGE ukázala, že ve většině zařízení se světla rozsvěcí v závislosti na intenzitě denního svitu nebo pokud je v místnosti někdo přítomen. Ve 22 % domovů jsou však světla zapnuta stále, ačkoli se v místnosti nikdo nenachází.

Další příklady neefektivního chování, které se dají změnit:

- V některých domovech v Portugalsku se nechává zapnutý sporák na minimum, i když se nevaří.
- V sedmi německých domovech je uchovávána teplota jídla v elektrických vozících déle než dvě hodiny.
- Obzvláště v domovech ve Španělsku a v Itálii jsou ledničky odmrazovány pouze v případě, že je to nutné.
- Při mytí nádobí zůstávají kohoutky s teplo vodou velmi často puštěné, ačkoli voda není potřeba. To platí pro dva domovy v Itálii a České republice.

- Co se týče praní prádla, ve 30 % případů je na praní používána voda o teplotě 90 °C; v Řecku a ve Slovinsku je tento poměr dokonce ještě větší.
- Okna zůstávají při větrání otevřena více jak dvě hodiny v některých portugalských, řeckých, německých a italských domovech. Navíc je skoro vždy nebo vždy zapnuta klimatizace / topení, i když se pokoje větrají. To uvedlo 47 % domovů především z Francie, Řecka, Itálie a Německa.
- Téměř polovina domovů (42 %) nemá žádný program pravidelné kontroly a údržby přístrojů a dalšího vybavení; ve 29 % domovů se údržba provádí teprve poté, když je zařízení mimo provoz.
- Smlouvy s energetickými společnostmi jsou kontrolovány zřídka kdy nebo vůbec v 32 % domovů.
- Jen 8 % domovů má vypracovaný školící plán pro klienty a zaměstnance týkající se zacházení s energií.
- Ve většině domovů nemají zaměstnanci ani klienti k dispozici údaje o spotřebě energie jednotlivých zařízení a ani podklady k úsporám energie.

Hlavním výsledkem studie projektu SAVE AGE je, že je zde všeobecný nedostatek informací a znalostí týkající se energetické efektivity jak ze strany personálem domovů (včetně manažerů a obsluhy), tak ze strany klientů. Toto také vede k nedostatku povědomí o úsporách a energetické efektivitě. Povědomí o energetice na všech úrovních (management, údržba, personál, klienti) je nejsilnějším prostředkem k dosažení úspor.

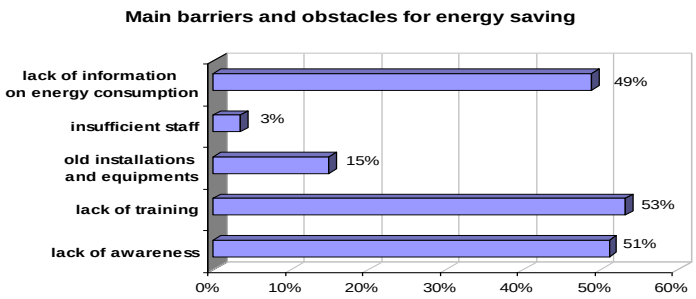

Z odpovědí jasně vyplývá, že hlavní překážkou energetické efektivity v domovech pro seniory jsou nedostatek povědomí, nedostatek školení a nedostatek informací o spotřebě energie. Jedním z faktorů, které tyto ukazatele ovlivňují, je motivace. Dalšími jsou povědomí, znalosti, vliv sociálního prostředí, přístup k energii, schopnosti a záměr.

Aby se podařilo záměrně změnit chování zaměstnanců a klientů, musí se zvýšit povědomí o úsporách energie, na šetření klást důraz a informovat cílové skupiny o důsledcích plýtvání energií.